

**Ordonnantie van den Prins van Oranje, om geen vleesch
gedurende de vasten te koop te mogen stellen,
van 5 Februarij 1573.**

„ **WILHELM** Bij der gracien Godts, Prince van Oraen-
gien, Graue van Nassau, van Catzenellenbogen, etc.
Stadthouder en Capiteyn generael, ouer hollandt, Zee-
landt, Westvrieslandt, en Vuytrecht, Allen den ghenen
die dese Jegenwoirdige zien, ofte hoiren lesen Saluyt
Doen te wetene, dat wij om In als behoirlijcken te
voirzien, ende de neringhe van de cleyne Visscherije In
hollandt te conserueren, tot onderhoudt vande schamele
visscheren, en andere hem daermede geneerende, en
Oirder te gheuen dat deur tconsumeren en vernielen van
het oude en Jonghe bestiael, gheen gebreck ofte exces-
sue dierte van vleesch opte somer en come, Soo Ist
dat wij wel expresselijck hier mede verbieden alle en Iege-
lijcken, dat men In het Landt, en graefschappe van
hollandt egheen Schaepen, Lammeren, Ocsen, Koeijen, ofte
ander versch vleesch, Noch oyck hasen, konijnen, gansen,
hoenderen, vogelen, en diergelijcke gedierte te coope en
stelle geduerende dese Jegenwoirdighe vasten, op arbitrale
correctie, Wel verstaende dat aen die Siecken, en crancke
perzoonen allerley vleesch tot heuren nootdruft sal mogen
vercocht worden, Ende dat oyck een Iegelijck geaccor-
deert wort binnen zijnen huysse, speck, vleesch geroockt
ofte gesouten, sulcx hij in voirraet en tot prouisie heeft
ofte In coope weet te becomen, te mogen eten, ende
genijeten, Ende op dat nijemandt eenighe Ignorantie van
desen en pretendere, Soo ordonneren ende bevelen wij
allen onsen Gouverneurs, en wethouders vanden steden

en andere plaetsen In hollandt, Dat zij dese onse ordonnantie van stonden aen doen, en Laten publiceren, ter plaetsen daermen gewoen Is publicatien te doen, en tegens den Ouertreders procederen nae behoiren, Dees t'oirconden, hebben wij dese met onsen Name geteeckent ende ons secreet Segel daer beneffens Laten drucken In placcate Aldus gedⁿ. tot delff, Opten vijfden dach der maent februarij, Inden Jare ons heeren, duysent vijfhondert, Tzeuentich, en drie.

(Het zegel.)

GUILLE DE NASZAU

By beuele van Sijne Excellentie
BRUNYNCK."

Op het perkament leest men onderaan: „T Inhouden van desen naer voirgaende clockgeslach van tstadthuys der stede van delff voirden volcke ghepubliceert den VI^{en} februarij a^o xv^olxxijj.”

In het 3° *Keurb.*, bl. 205, wordt op het jaar 1574, stilo communi, een dergelijke ordonnantie medegeedeeld, gepubliceerd den 2^{den} Maart van gezegd jaar. Daarin wordt niet gesproken van de „Jegenwoirdighe vasten,” maar men maakt bekend, dat er geordonneerd is, „dat niemant hem vervorderen sal, achter maendach naestcomende, tusschen dit ende paesschen toe, te steecken eenighe schapen, enz.”, om zodoende het „bestiael” te doen „vermenichvuldigen, aenwasschen ende aanvoeden, twelck mit dese Inlandische oorloge zeer vernielt ende veruoert is.” Of de oeconomico-politische beginselen van onzen tijd maatregelen, als de bovengemelde ordonnantie van den Prins voorschrijft tot bescherming van de visscherij en den veestapel, zouden gedoogen, betwijfel ik zeer.